

Krótką, oparta o dokumenty historia znaczków "Poczta Polowa 2 Korpusu".

Cz. III

c) Nadruk na wydaniu „Poczta Polowa 2 Korpusu”

By poruszyć ten problem, należy przywołać kilka faktów z historii. W 1944 r. w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, Londyn, dnia 15 marca 1944 r., Nr 4, ogłoszono:

7

**DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ
Z DNIA 21 LUTEGO 1944 R.**

o tymczasowym przekazaniu Ministrowi Przemysłu, Handlu i Żeglugi praw i obowiązków Ministra Poczt i Telegrafów.

Na podstawie art. 25 ust. (5) ustawy konstytucyjnej stanowią, co następuje:

Art. 1.

Na czas trwania wyjątkowych okoliczności, wywołanych wojną, prawa i obowiązki Ministra Poczt i Telegrafów przekazuje się Ministrowi Przemysłu, Handlu i Żeglugi.

Art. 2.

Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Przemysłu, Handlu i Żeglugi.

Art. 3.

Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie traci moc obowiązującą dekret

Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 października 1941 r. o tymczasowym przekazaniu Ministrowi Skarbu praw i obowiązków dotyczących Zarządu Poczt i Telegrafów, oraz przedsiębiorstwa państwowego „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”. (Dz.U.R.P. Nr. 7, poz. 18).

Prezydent Rzeczypospolitej : *Wł. Raczkiewicz*Prezes Rady Ministrów : *St. Mikołajczyk*Minister Przemysłu, Handlu i Żeglugi : *J. Kwapiński*Minister Skarbu : *Ludwik Grosfeld*

25 czerwca 1945 Rząd Arciszewskiego przesłał do wszystkich sojuszników notę odrzucającą postanowienia konferencji jałtańskiej, a mimo tego 6 lipca 1945 dotychczasowi sojusznicy wycofali uznanie dla Rządu Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie, uznając powołanie Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej. Nie chcąc wchodzić w buty polityków i historyków w tej materii przyjmuję, że Rząd Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie formalnie działał. W 1947 r. w Dz.U.R.P. Londyn, dnia 3 lipca 1947, Nr 2, Część II, Dział nieurzędowy, ogłoszono zwolnienie i mianowanie Prezesa Rady Ministrów i Ministrów, m.in.:

Do Pana

Tadeusza Bor-Komorowskiego

w Londynie

Na podstawie art. 12, lit. a) i art. 13, ust. (2). lit. c) ustawy konstytucyjnej mianuję Pana Prezesem Rady Ministrów.

Londyn, dnia 2 lipca 1947.

Prezydent Rzeczypospolitej:

(-) **August Zalewski**

Do Pana

Tadeusza Bor-Komorowskiego

w Londynie

Poruczam Panu kierownictwo Ministerstwa Skarbu, Ministerstwa przemysłu, Handlu i Żeglugi i Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej.

Londyn, dnia 2 lipca 1947.

Prezydent Rzeczypospolitej:

(-) **August Zalewski**

Prezes rady Ministrów :

(-) **Tadeusz Bor-Komorowski**

Oznacza to, że prerogatywy dotyczące praw i obowiązków Ministra Poczt i Telegrafów przekazane zostały Prezesowi Rady Ministrów.

20 października 1949 w Dz.U.R.P. Nr 3, ukazał się dekret Prezydenta RP o utworzeniu Ministerstwa dla Spraw Obywateli Polskich na Obrzyźnie (il.1). Jak można zauważyć, nie ma w nim żadnej wzmianki o uprawnieniach tegoż ministra względem działań „pocztowych”. Pozostały one nadal w gestii Prezesa Rady Ministrów, a mimo to, w Dz.U.R.P. Londyn, dnia 29 maja 1954 r. Nr 4, część II, Dział urzędowy, ukazało się jego rozporządzenie o wykonaniu nadruku na znaczkach Poczty Polowej 2 Korpusu (il. 2).

Cały ten mój wywódk ma związek z artykułem *Status nadruku „Dziesięciolecie *1944-1954*” na znaczkach Poczty Polowej 2 Korpusu Polskiego*, autorstwa Panów A. Kiebaso-Schoeni, J. Walochy i P. Drzewieckiego, zamieszczonego w „Filateliście” nr 7/2018, zwłaszcza z wnioskami tam zawartymi.

Przedstawione przeze mnie dokumenty dowodzą, że:

- 1) Minister ten nie miał prawa powoływać się na ustawę z dnia 3 czerwca 1924 o poczcie, telegrafii i telefonii, gdyż art. 22 ust. 1 przywołanej ustawy brzmi:
1. Minister Pocht i Telegrafów ma wyłączne prawo wydawania znaczków pocztowych, nadruków pocztowych, nalepek i płatnych druków pocztowych, telegraficznych i telefonicznych oraz oznaczenia ich wartości.
On takich upoważnień ustawowych nie miał. Na marginesie, w tym samym czasie ta „przedwojenna” ustawa obowiązywała również w PRL, do 15 marca 1955 ! (DEKRET z dnia 11 marca 1955 r. o łączności; Dz.U. nr 12 z 15 marca 1955 r.),
- 2) Minister zlecił nadruk enigmatycznemu Sekretariatowi Kół Oddziałowych, którego struktura i zakres działania nie jest znany (w tej sprawie wystosowałem – po telefonicznej rozmowie – stosowne pismo do IPiM im. Sikorskiego w Londynie). Nie mógł tej czynności zlecić „Działowi Pocztojemu”, jak napisano w artykule, ponieważ taki wówczas nie istniał,
- 3) niewyjaśnione (nieupublicznione) są do tej pory sprawozdania tegoż „Sekretariatu”,
- 4) nie określono, kto i w jaki sposób oraz komu będzie owe dochody, o których mowa w § 4 rozporządzenia, zaprzychodowywał i rozdysponowywał,
- 5) do wyjaśnienia pozostaje, skąd wzięto owe 10.000 znaczków, jeżeli pozostały zapas znaczków został zniszczony w dniach 22-26 września 1946 (vide cz II),
6. jakież to działanie charytatywne, jeżeli 80% przychodów ma być przeznaczone na inne niż charytatywne działanie, a z działalności charytatywnej (wydatków) nie są znane żadne dokumenty?

il. 1.

2

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 30 czerwca 1949 r.

o utworzeniu Ministerstwa dla Spraw Obywateli Polskich na Obczyźnie.

Na podstawie art. 25 ust. (5) ustawy konstytucyjnej stanowią co następuje:

Art. 1.

Tworzy się Ministerstwo dla Spraw Obywateli Polskich na Obczyźnie.

Art. 2.

Do zakresu działania Ministerstwa dla Spraw Obywateli Polskich na Obczyźnie należy:

- a) opieka nad uchodźstwem politycznym,
- b) utrzymanie łączności z ośrodkami organizacyjnymi emigracji i udzielanie im pomocy;
- c) wzbudzanie zainteresowania sprawami Kraju i uchodźstwa wśród organizacji obywateli obcych polskiego pochodzenia.

Art. 3.

Ministerstwo dla Spraw Obywateli Polskich na Obczyźnie realizuje swe cele przez:

Art. 4.

(1) Minister dla Spraw Obywateli Polskich na Obczyźnie przejmie odpowiednio funkcje, wchodzące obecnie w zakres działania innych resortów. W szczególności przejmie w całości funkcje Ministerstw: Pracy i Opieki Społecznej oraz Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

(2) Z zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych, Minister dla Spraw Obywateli Polskich na Obczyźnie przejmie:

- a) sprawy polityczne i społeczne polskich skupień na obczyźnie;
- b) sprawy nadzoru i opieki nad organizacjami społecznymi na obczyźnie.

(3) W zakresie spraw emigracyjno-konsularnych Minister dla Spraw Obywateli Polskich na Obczyźnie będzie ściśle współdziałał z Ministrem Spraw Zagranicznych.

- a) współdziałanie z organizacjami i instytucjami kulturalnymi, gospodarczymi, społecznymi, informacyjnymi i propagandowymi dla osiągnięcia ich celów statutowych;
- b) łączność ze skupiskami Polaków na obczyźnie;
- c) opiekę nad wychowaniem młodzieży i nad szkolnictwem wszystkich szczebli;
- d) współdziałanie z katolickim duszpasterstwem oraz z kierownikami innych wyznań;
- e) pracę nad podniesieniem poziomu moralnego i ideowego wśród Polaków na obczyźnie;
- f) czuwanie nad procesem osiedlenia i zatrudnienia;
- g) współdziałanie z innymi organami państwowymi oraz z odpowiednimi organizacjami i instytucjami w informowaniu społeczeństwa polskiego na obczyźnie i kształtowaniu opinii publicznej.

Art. 5.

Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Prezesowi Rady Ministrów oraz Ministrowi dla Spraw Obywateli Polskich na Obczyźnie.

Art. 6.

Statut Organizacyjny Ministerstwa dla Spraw Obywateli Polskich na Obczyźnie uchwali Rada Ministrów na wniosek Ministra dla Spraw Obywateli Polskich na Obczyźnie.

Art. 7.

Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: August Zaleski

Prezes Rady Ministrów: Tadeusz Tomaszewski

C Z E S C II
DZIAŁ URZĘDOWY.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA DLA SPRAW OBYWATELI

POLSKICH NA OBCYZYNIE

z dnia 22 maja 1954 r.

o dokonaniu nadruku na znaczkach Poczty Polowej 2 Korpusu

Na podstawie art.22 ustawy z dnia 3 czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafii i telefonii /DZ.U.R.P. z 1933 r.Nr.63 poz.481/ zarządzam co następuje:

§ 1.

Celem upamiętnienia X rocznicy bitwy o Monte Cassino dokonuje się nadruku: "Dziesięciolecie 1944-1954", względnie nadruku: "Poczta lotnicza Monte Cassino 1944-1954" na dziesięciu tysiącach znaczków Poczty Polowej 2 Korpusu, wydanych we Włoszech w 1944/45 r.

§ 2.

Wykonanie nadruku zleca się Sekretariatowi Kół Oddziałowych w Londynie.

§ 3.

Po dokonaniu nadruku Sekretariat Kół Oddziałowych zniszczy kliszę i przedstawi Ministrowi dla Spraw Obywateli Polskich na Obczyźnie sprawozdanie o wykonaniu zlecenia.

§ 4.

Dochody ze sprzedaży tych znaczków przeznacza się na Sekretariat Kół Oddziałowych, który 20% uzyskanych sum netto przekazywać będzie wybranej przez siebie odpowiedniej organizacji czy instytucji na nauczanie dzieci przedmiotów ojczyźstych, względnie na inne podobne cele.

§ 5.

Sekretariat Kół Oddziałowych przedstawiać będzie sprawozdania ze sprzedaży tych znaczków Ministrowi dla Spraw Obywateli Polskich na Obczyźnie 31 grudnia każdego roku do wyczerpania zapasu.

§ 6.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

MINISTER
DLA SPRAW OBYWATELI POLSKICH NA OBCYZYNIE

/-/ZYGMUNT RUSINEK

By móc jednoznacznie stwierdzić charytatywny charakter tego nadruku, muszą paść **udokumentowane** odpowiedzi na przedstawione pytania i problemy.

postscriptum

W międzyczasie ukazał się w "Filateliście" nr 8/2018 artykuł Pana J. Melnika "Poczta Polowa 2 Korpusu. Cz. I. Geneza wydania znaczków", w którym autor - mówiąc delikatnie - mija się z faktami, i tak:

- organizacja (a nie reorganizacja) poczty polowej rozpoczęła się 9 grudnia 1943, kiedy to Pierwszy Zastępca Generalnego Kwatermistrza Armii płk dypl. Zallmann zatwierdził pismo Kierownika Głównej Poczty Polowej kpt. Barwińskiego o powołaniu, organizacji i regulaminie Czołówki Głównej Poczty Polowej 101 (L.dz.439/Tj). Jej działalność rozpoczęła się 16 lutego 1944 w Bari. 20.07.1944 CGPP 101 została przekształcona na Główną Poczta Polową 104 (Polish L of Postal Unit) z niezmiennymi zadaniami,

- autor nie przedstawił źródła informacji o zwolnieniu z opłat za korespondencję i paczki polskich poczt polowych na terenie Włoch. Znane mi dokumenty tego nie potwierdzają. Były bezpłatne, lecz w ramach sieci poczt polowych,

- L.dz. 731/Kwat oznacza liczbę dziennika korespondencji Głównego Kwatermistrzostwa, pod którą zarejestrowano informację w sprawie *Wydawnictwa znaczków poczt. "Poczta Polowa 2 Korpusu"*, a nie nr jakiegoś rozkazu,

- znaczki zostały wycofane z obiegu "z koncem godzin urzędowych dnia 28 lutego 1946 (najpóźniej z dniem otrzymania zarządzenia)", a nie 28 kwietnia 1946; nie jest mi znany jakikolwiek dokument, który mówi o nacisku strony radzieckiej, by te znaczki wycofać. Przyczyną było zwijanie poczt polowych, co ostatecznie nastąpiło 9 grudnia 1946 r., kiedy "cały pozostały skład Poczty Polowej wyjechał do "Edynburga"., oraz likwidacja dualizmu pocztowego zwłaszcza, że Rząd Polski na uchodźstwie już nie był uznawany przez Londyn,

- sprzedaż znaczków poczty polowej po terminie ich wycofania, świadczy o ich spekulacyjnym charakterze, a także o tym, że w dniach 22 - 26 września 1946 r. nie dokonano w Neapolu "komisyjnego spalania całości zapasów znaczków". Jakikolwiek protokół zniszczenia, zwłaszcza w którym by podano ilości spalonych znaczków nie jest mi znany,

- co do prawnego statusu tych znaczków, proponuję zapoznać się z dokumentami, a nie powtarzać błędnych informacji zawartych w różnych artykułach. Ja to w miarę swych możliwości zrobiłem i udokumentowałem (vide www.phila.pl).

ICoPS 1